

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 11. října 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

NEJMODERNĚJŠÍ GENETICKÉ METODY. ODBORNÍCI BUDOU V PRAZE ŘEŠIT BEZPEČNÉ POTRAVINY I KVALITNĚJŠÍ ZEMĚDĚLSTVÍ

Genové editace jsou jako GPS, která nás rychleji dostane k cíli: k řešení otázky, jak nasycit stále rostoucí populaci v dobách geopolitických krizí a klimatických změn. Nová metoda výrazně zefektivňuje šlechtění plodin, v Evropské unii ale zatím není povolena, na rozdíl od Japonska, USA či Austrálie. Také proto se do Prahy sjíždějí přední odborníci, politici i zemědělci na dvoudenní konferenci, kterou pořádá Akademie věd ČR v rámci českého předsednictví Radě EU.

Šlechtění už staletí pomáhá zvyšovat úrodu a zkvalitňovat plodiny. Nicméně už nestačí tempu, jímž roste světová populace, ani klimatickým či politickým změnám.

Genetické úpravy rostlin mění hru

Vědci ale mají v rukách molekulární nůžky, díky kterým výrazně zrychlují přirozený proces šlechtění, aniž by do rostlin vkládali cizí genetickou informaci. Nejmodernější metoda genetických editací umožňuje chirurgicky přesné změny a opravy genomu – rychle, levně a efektivně.

„Rostlinu šlechtěnou genovými editacemi nerozeznáte od rostliny šlechtěné klasicky,“ zdůrazňuje Eva Zažímalová, biochemička a předsedkyně Akademie věd ČR. „Genové editace jsou metodou bezpečnou a jsou naší nadějí na to, abychom měli dostatek potravin v budoucnosti.“

GPSka pro šlechtitele

Genové editace umožní přeměnit zemědělství v udržitelné – plodiny budou lépe odolné např. vůči suchu i škůdcům, nebude třeba tolik pesticidů, hnojiv ani postřiků.

„Když hledáte cestu na konkrétní místo, můžete použít starou mapu a hodiny bloudit nebo se zaseknout v zácpě. Anebo můžete použít GPS navigaci a ta vás rychle dovede tam, kam chcete. Tohle je to samé – genové editace vás dopraví k žádoucí změně v plodině téměř okamžitě,“ vysvětluje Dirk Inzé, koordinátor EU-SAGE a vědecký ředitel vlámského Biotechnologického institutu. „S ohledem na klimatickou změnu i na to, co se děje ve světě, je to opravdu důležitý nástroj.“

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Tuto metodu používají vyspělé státy jako třeba Japonsko, USA a Austrálie, ale i Indie, Čína nebo jihoamerické země. Po brexitu na jejím povolení pracuje také Velká Británie. V Evropské unii je ale zakázaná. Spadá totiž do škatulky GMO a vztahují se na ni pravidla stará asi dvacet let.

Konference o novinkách i náladě ve společnosti

I na úrovni EU se ale pomalu dějí změny a vědci vedou s politiky aktivní debaty. Na uvedené téma budou diskutovat též na dvoudenní konferenci *Genové editace pro bezpečné potraviny a kvalitnější zemědělské plodiny* pořádaná Akademií věd ČR v Praze v rámci českého předsednictví Radě EU.

„Chceme představit nejmodernější vědecké poznatky, jejich použití u genově editovaných plodin a prodiskutovat, jaký vliv můžou mít na cestu k udržitelnému zemědělství,“ přibližuje cíl konference David Honys, člen Akademické rady AV ČR a rostlinný genetik.

Hlavním řečníkem konference bude Dirk Inzé, koordinátor [EU-SAGE](#), organizace sdružující vědce, kteří na základě vědeckých faktů doporučují genové editace. Dále vystoupí členové a členky Evropského parlamentu a Evropské komise, zástupci ministerstev, zahraničních univerzit a z českých vědců a vědkyň promluví předsedkyně AV ČR Eva Zažímalová nebo Jaroslav Doležel z Ústavu experimentální botaniky AV ČR a další.

Výsledkem konference by měla být i doporučení, jak v Evropě zavést genově editované plodiny, aby měla širší podporu veřejnosti.

Konference trvá od 13. do 14. října 2022 v Praze. Případní zájemci z řad novinářů se můžou zúčastnit osobně po registraci na adrese press@avcr.cz do 12. října 17:00 nebo online.

Více informací: **prof. RNDr. David Honys, Ph.D.**
člen Akademické rady AV ČR
honys@kav.cas.cz
+420 221 403 474